

ФГБОУ ВО «БАШКИРСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ»

ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

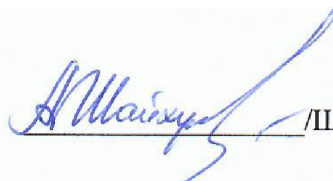
Утверждено:

на заседании кафедры татарской филологии и культуры протокол № 10 от «24» июня 2019 г.

Согласовано:

Председатель УМК факультета /института

Зав. кафедрой

/Шайхулов А.Г.

 / Григорьева Т.В.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА ДИСЦИПЛИНЫ (МОДУЛЯ)

дисциплина **Стилистика и культура речи татарского языка**

обязательная часть

программа бакалавриата

Направление подготовки (специальность)

44.03.05 – Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки)

Направленность (профиль) подготовки: татарский язык и литература

Направленность (профиль) подготовки: русский язык

Квалификация

Бакалавр

Разработчик (составитель)
доцент, к.ф.н.

 / Каримова З.С.

Для приема: 2019 г.

Уфа - 2019 г.

Составитель: доц., к.ф.н. Каримова З.С.

Рабочая программа дисциплины утверждена на заседании кафедры татарской филологии и культуры: протокол № 10 от «24 » июня 2019 г.

Заведующий кафедрой

/Шайхулов А.Г.

Список документов и материалов

1. Перечень планируемых результатов обучения по дисциплине, соотнесенных с планируемыми результатами освоения образовательной программы	
2. Цель и место дисциплины в структуре образовательной программы	
3. Содержание рабочей программы (объем дисциплины, типы и виды учебных занятий, учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы обучающихся)	
4. Фонд оценочных средств по дисциплине	
4.1. Перечень компетенций с указанием этапов их формирования в процессе освоения образовательной программы. Описание показателей и критериев оценивания компетенций на различных этапах их формирования, описание шкал оценивания	
4.2. Типовые контрольные задания или иные материалы, необходимые для оценки знаний, умений, навыков и опыта деятельности, характеризующих этапы формирования компетенций в процессе освоения образовательной программы. Методические материалы, определяющие процедуры оценивания знаний, умений, навыков и опыта деятельности, характеризующих этапы формирования компетенций	
5. Учебно-методическое и информационное обеспечение дисциплины	
5.1. Перечень основной и дополнительной учебной литературы, необходимой для освоения дисциплины	
5.2. Перечень ресурсов информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» и программного обеспечения, необходимых для освоения дисциплины	
6. Материально-техническая база, необходимая для осуществления образовательного процесса по дисциплине	

1. Перечень планируемых результатов обучения по дисциплине, соотнесенных с установленными в образовательной программе индикаторами достижения компетенций

По итогам освоения дисциплины обучающийся должен достичь следующих результатов обучения:

Категория (группа) компетенций ¹ (при наличии ОПК)	Формируемая компетенция (с указанием кода)	Код и наименование индикатора достижения компетенции	Результаты обучения по дисциплине
Коммуникация	УК-4. Способен осуществлять деловую коммуникацию в устной и письменной формах на государственном языке Российской Федерации и иностранном(ых) языке(ах)	УК 4.1. Знать основные современные приемы и средства устной и письменной коммуникации на государственном языке Российской Федерации (русском) и иностранном(ых) языке(ах), используемые в профессиональном взаимодействии	Знает: основные современные приемы и средства устной и письменной коммуникации на государственном языке Российской Федерации (русском) и иностранном(ых) языке(ах), используемые в профессиональном взаимодействии
		УК 4.2. Уметь воспринимать, анализировать и критически оценивать устную и письменную деловую информацию на русском и иностранном(ых) языке(ах); создавать на русском и иностранном(ых) языке(ах) письменные и устные тексты научного и официально-делового стилей речи	Умеет воспринимать, анализировать и критически оценивать устную и письменную деловую информацию на русском и иностранном(ых) языке(ах); создавать на русском и иностранном(ых) языке(ах) письменные и устные тексты научного и официально-делового стилей речи
		УК4.3. Владеть системой норм русского литературного и иностранного(ых) языка(ов); навыками использования языковых средств для достижения профессиональных целей, в том числе ведения деловой переписки	Владеет: системой норм русского литературного и иностранного(ых) языка(ов); навыками использования языковых средств для достижения профессиональных целей, в том числе ведения деловой переписки

¹ Указывается только для УК и ОПК (при наличии).

2. Цель и место дисциплины в структуре образовательной программы

Дисциплина «*Стилистика и культура речи татарского языка*» относится к обязательной части.

Дисциплина изучается на 3 курсе в 5 семестре.

Цели изучения дисциплины: овладение прочными теоретическими знаниями в области татарского языкознания с учетом последних достижений тюркологической науки, а также практическими умениями и навыками анализа языковых явлений различных уровней.

Для освоения дисциплины необходимы компетенции, сформированные в рамках изучения следующих дисциплин: «Практический курс татарского языка», «Практический курс русского языка», «Современный татарский язык», «Современный русский язык».

3. Содержание рабочей программы (объем дисциплины, типы и виды учебных занятий, учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы обучающихся)

Содержание рабочей программы представлено в Приложении № 1.

4. Фонд оценочных средств по дисциплине

4.1. Перечень компетенций и индикаторов достижения компетенций с указанием соотношенных с ними запланированных результатов обучения по дисциплине. Описание критериев и шкал оценивания результатов обучения по дисциплине.

Код и формулировка компетенции УК-4. Способен осуществлять деловую коммуникацию в устной и письменной формах на государственном языке Российской Федерации и иностранном(ых) языке(ах)

Код и наименование индикатора достижения компетенции	Результаты обучения по дисциплине	Критерии оценивания результатов обучения			
		2 («Неудовлетворительно»)	3 («Удовлетворительно»)	4 («Хорошо»)	5 («Отлично»)
<u>УК-4.1</u>	<i>Знать: основные современные приемы и средства устной и письменной коммуникации на государственном языке Российской Федерации (русском) и иностранном(ых) языке(ах), используемые в профессиональном взаимодействии</i>	<i>Частичное знание основных современных приемов и средств устной и письменной коммуникации на государственном языке Российской Федерации (русском) и иностранном(ых) языке(ах),</i>	<i>Неполное знание основных современных приемов и средств устной и письменной коммуникации на государственном языке Российской Федерации (русском) и иностранном(ых) языке(ах), используемые в профессиональном взаимодействии</i>	<i>Сформированное, но содержащее отдельные пробелы знание основных современных приемов и средств устной и письменной коммуникации на государственном языке Российской Федерации (русском) и иностранном(ых) языке(ах), используемые в профессиональном взаимодействии</i>	<i>Сформированное систематическое знание основных современных приемов и средств устной и письменной коммуникации на государственном языке Российской Федерации (русском) и иностранном(ых) языке(ах), используемые в профессиональном взаимодействии</i>

		<i>используемые в профессиональном взаимодействии</i>			
<u>УК-4.2</u>	<i>Уметь: воспринимать, анализировать и критически оценивать устную и письменную деловую информацию на русском и иностранном(ых) языке(ах); создавать на русском и иностранном(ых) языке(ах) письменные и устные тексты научного и официально-делового стилей речи</i>	<i>Частично освоенное умение воспринимать, анализировать и критически оценивать устную и письменную деловую информацию на русском и иностранном(ых) языке(ах); создавать на русском и иностранном(ых) языке(ах) письменные и устные тексты научного и официально-делового стилей речи</i>	<i>В целом успешно, но не системное умение воспринимать, анализировать и критически оценивать устную и письменную деловую информацию на русском и иностранном(ых) языке(ах); создавать на русском и иностранном(ых) языке(ах) письменные и устные тексты научного и официально-делового стилей речи</i>	<i>В целом успешное, но содержащее отдельные пробелы умение воспринимать, анализировать и критически оценивать устную и письменную деловую информацию на русском и иностранном(ых) языке(ах); создавать на русском и иностранном(ых) языке(ах) письменные и устные тексты научного и официально-делового стилей речи</i>	<i>Сформированное умение воспринимать, анализировать и критически оценивать устную и письменную деловую информацию на русском и иностранном(ых) языке(ах); создавать на русском и иностранном(ых) языке(ах) письменные и устные тексты научного и официально-делового стилей речи</i>
<u>УК-4.3</u>	<i>Владеть: системой норм русского литературного и иностранного(ых) языка(ов); навыками использования средств для достижения профессиональных целей, в том числе ведения деловой переписки</i>	<i>Фрагментарное владение системой норм русского литературного и иностранного(ых) языка(ов); навыками использования языковых средств для достижения профессиональных целей, в том числе ведения</i>	<i>В целом успешное, но не системное владение системой норм русского литературного и иностранного(ых) языка(ов); навыками использования средств для достижения профессиональных целей, в том числе ведения деловой переписки</i>	<i>В целом успешное, но содержащее отдельные пробелы владение системой норм русского литературного и иностранного(ых) языка(ов); навыками использования средств для достижения профессиональных целей, в том числе ведения деловой переписки</i>	<i>Успешное и систематическое применение навыков владения системой норм русского литературного и иностранного(ых) языка(ов); навыками использования средств для достижения профессиональных целей, в том числе ведения деловой переписки</i>

		деловой переписки			
--	--	----------------------	--	--	--

Критериями оценивания являются баллы, которые выставляются преподавателем за виды деятельности (оценочные средства) по итогам изучения модулей, перечисленных в рейтинг-плане дисциплины (для экзамена: текущий контроль – максимум 40 баллов; рубежный контроль – максимум 30 баллов, поощрительные баллы – максимум 10).

Шкалы оценивания для экзамена:

от 45 до 59 баллов – «удовлетворительно»;

от 60 до 79 баллов – «хорошо»;

от 80 баллов – «отлично».

4.3. Рейтинг-план дисциплины

Рейтинг–план дисциплины

Введение в языкознание???????? Минекен куярга ???????????:

(название дисциплины согласно рабочему учебному плану)

направление / специальность 44.03.05 Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки)

курс 1 семестр 1-ый

Виды учебной деятельности студентов	Балл за конкретное задание	Число заданий за семестр	Баллы	
			Минимальный	Максимальный
Модуль 1. Языкознание как наука. Общественная природа языка и законы развития языков. Язык как система.				
Текущий контроль	20	1	0	20
1. Письменные ответы на вопросы	6	1	0	6
2. Тестовый контроль № 1	6	1	0	6
3. Терминологическая работа № 1	8	1	0	8
Рубежный контроль	15	1	0	15
1. Письменная контрольная работа № 1	15	1	0	15
Модуль 2. Основные разделы лингвистики. Классификация языков мира. История письма. Методы изучения языка (методы языкознания).				
Текущий контроль	20	1	0	20
1. Индивидуальный опрос	2	1	0	2
2. Тестовый контроль № 2	6	1	0	6
3. Терминологическая работа № 2	8	1	0	8
1. Реферат	4	1	0	4
Рубежный контроль	15	1	0	15
1. Письменная контрольная работа № 2	15	1	0	15
Поощрительные баллы			0	10
1. Студенческая олимпиада			0	3
2. Публикация статей			0	3
3. Выступление на конференции			0	4
Посещаемость (баллы вычитаются из общей суммы набранных баллов)				
1. Посещение лекционных			0	-6

занятий				
2. Посещение практических (семинарских, лабораторных занятий)			0	-10
Итоговый контроль				
1. Экзамен			0	30

Перечень тем семинарских занятий

Тема 1

Нормы современной татарской речи. Нормы ударения.

Орфоэпическая норма татарского языка.

Татарский литературный язык и диалекты.

Жаргоны, причины их появления.

Тема 2

Нормы словоупотребления. Критерии нормы.

Типичные ошибки в словоупотреблении, связанные с нарушением лексических норм.

Грамматико-морфологические ошибки.

Грамматико-синтаксические и стилистические ошибки.

Тема 3

Стилистически нейтральные средства языка.

Стилистически окрашенные средства языка.

Тема 4

Морфологические нормы татарского языка.

Стилистическая характеристика морфологических средств языка.

Стилистический анализ текстов разных жанров.

Тема 5

Синтаксические нормы татарского языка.

Стилистическая характеристика синтаксических средств языка.

Стилистический анализ художественных и публицистических текстов.

“Вертикаль” якта 2. Сөйләүченең әдәп тәрбиясе

ПРИМЕРНЫЙ ПЕРЕЧЕНЬ ВОПРОСОВ К ЗАЧЕТУ:

1. Стилистика турында гомуми мәгълүмат. Аның теоретик һәм гамәли бурычлары, сөйләм һәм язу эшчәнлеген камилләштерүдәге роле.
2. Стилль - стилистиканың төп өйрәнү предметы.
3. Стилльләрне өйрәнү тарихы.
4. Сөйләшү стиле, аның әдәби һәм әдәби булмаган төрләре.
5. Язма сөйләм стилльләре.
6. Матур әдәбият стиленең функциональ стилльләре һәм гомум халык теленә мөнәсәбәте.
7. Матур әдәбият язучыларының үзләренә генә хас алымнары.
8. Татар теленең стилистикасына характеристика. Стилистик битараф сүзләр.
9. Лексик тел-сурәтләнү чаралары (синонимнар, антонимнар, омонимнар, фразеологик әйтелмәләр, чагыштырулар, метафоралар, эпитетлар.)
10. Стилистиканың нигезе буларак синонимика. Синонимнарның стилистик мөмкинлекләре.
11. Функциональ стилльләр.
12. Фәнни стиль һәм аңа хас булган үзенчәлекләр.
13. Публицистик стиль һәм аңа хас булган үзенчәлекләр.
14. Язма стиль һәм аның үзенчәлекләре.
15. Гади жөмлә стилистикасы.
16. Кушма жөмлә стилистикасы.
17. Фонетик стилистика. Әйтелешнең тулы һәм тулы булмаган төрләре. Сузык һәм тартык авазларның әйтелеш үзенчәлекләре.
18. Лексик стилистика.
19. Морфологик стилистика.
20. Синтаксик стилистика.
21. Текст стилистикасы.
22. Тәржемә өлкәсенә хас булган стилистик үзенчәлекләр.
23. “Кызыл таң”, “Өмет” район газеталарының теле.
24. “Мәгариф” журналының стиле.
25. “Атна” газетасының стиль үзенчәлекләре.
26. Рәсми стиль һәм аңа хас үзенчәлекләр.
27. Эпистоляр стиль һәм аңа хас үзенчәлекләр.

28. Матур әдәбият стиле һәм аңа хас үзенчәлекләр.
29. Стилистик яктан аерымланган сүзләр (сөйләшү, язма сөйләм стилиенә хас сүзләр, терминлашкан, терминлашмаган сүзләр).
30. Фразеологик әйтелмәләр һәм аларның стилистик кулланылышы.
31. Исем, алмашлык һәм сыйфатларның стилистик кулланылышы.
32. Тартымлы исемнәрдә стиль күренешләре. Исемнәрдә килеш категориясенә стилистик кулланылышы.
33. Фигульләрнең стилистик кулланылышы.

Ярдәмлек сүзләрнең стилистик кулланылышы (-дыр, -дер, -мы, -ме кисәкчәләре, кебек, сыман, шикелле, кадәр, хәтле бәйләкләр)

Примерные темы для рефератов и курсовых работ

1. М.Мәһдиев әсәрләренең стилистик үзенчәлекләре.
2. Әмирхан Еники әсәрләренең стилистик үзенчәлекләре.
3. Аяз Гыйләҗев әсәрләренең стилистик үзенчәлекләре.
4. Стилистиканың сөйләм культурасы һәм риторика белән үзара бәйләнеше.
5. Әдәби әсәргә лингвостилистик анализ.
6. Публицистик текстка лингвостилистик анализ.
7. Рәсми эш стилиендәге текстка лингвостилистик анализ.
8. Фәнни текстка лингвостилистик анализ.
9. Матур әдәбият стиле, аның үзенчәлекләре һәм функциональ стильләргә мөнәсәбәте.
10. Мәкаль, әйтем, афоризмнарны стилистик максаттан чыгып файдалану.
11. Фразеологик әйтелмәләрне стилистик максаттан чыгып файдалану.
12. Район гәзитләрендә тел культурасы.
13. “Тулпар” журналының стиле.

Вопросы для семинаров

Занятие № 1

1. Стилистик фигураларның (анафора, эпифора, параллелизм, аксюморон, градация, инверсия, эллипсис, риторик сорау, стилистик кулланылышы)
2. Матур әдәбият әсәрләреннән югарыда саналган стилистик фигураларны табу һәм аларның стилистик кулланылышын тикшерү

Занятие №2

1. Публицистик стильдә сөйләм культурасы мәсьәләләре.
2. Район гәзитләреннән стилистик хаталарны анализлау

Задания для контрольной работы

1. Татар теле стилистикасын өйрәнү тарихы.
2. Мәктәп программаларында һәм дәреслекләрендә стилистиканы өйрәнү мәсьәләләренең куелышы.
3. Укучыларның сөйләм культурасын үстерүдә стилистиканың роле.
4. Рәсми стиль жанрлары һәм татар теле дәресләрендә документлар белән эшләү алымнарына өйрәтү.
5. Синонимнарның стилистик кулланылышы.
6. Омонимнарның стилистик кулланылышы.
7. Антонимнарның стилистик кулланылышы.
8. Тарихи һәм искергән сүзләрнең стилистик кулланылышы.
9. Гади сөйләм сүзләренең стилистик кулланылышы.
10. Алынма сүзләрнең стилистик кулланылышы.
11. Тропларның (эпитет, чагыштыру, метафора, метонимия, синекдоха, гипербола, литота, ирония, аллегория) стилистик кулланылышы.
12. Стилистик фигураларның (анафора, эпифора, параллелизм, антитеза, оксюморон, градация, инверсия, эллипсис, риторик сорау) стилистик кулланылышы.
13. Сурәтләү чараларының стилистик кулланылышы.

....

Тесты:

I вариант

1. Кайсы жөмләдә стилистик хата бар?
  - А) Бу галстук синең кайсы күлмәгең белән барыр икән?
  - Б) Гомерләр уза икән ул!
  - В) Дәү әнибезнең урыны жәннәттә булсын!
  - Г) Ләкин мин боларны кайдан алыым?

2. Кайсы очракта тәржемә дәрәс ясалмаган?
  - А) Наша цель – хорошо учиться. Максатыбыз – яхшы уку.
  - Б) Меры по предупреждению заболеваний зубов. – Теш авыруларын кисәтү чаралары.
  - В) В 11 вечера – художественный фильм. – Төне 11 дә – нәфис фильм.
  - Г) Произошел пожар. – Янгын чыкты.

3. Доклад яки фәнни мәкаләнең кыскача бирелгән төп фикерләре нәрсә дәр?
  - А) Аннотация

- Б) Эчтәлек
- В) Тезислар
- Г) Проспект

4. Кайсы стиль авторның барлык уй-фикерләрен, телнең бөтен байлыгын чагылдыра, эмоциональ төсмерләргә бай була?

- А) хатлар стиле
- Б) матур әдәбият стиле
- В) фәнни стиль
- Г) бар стиль дә барсын да чагылдыра

5. Стилистика нәрсә ул?

- А) Язучының тел үзенчәлекләрен өйрәнүче фән;
- Б) Төрле язу һәм сөйләү стильләре;
- В) Тел белеменең тел һәм сөйләм стильләрен өйрәнүче бүлеге;
- Г) Тел һәм сөйләмнең сурәтләү чараларын өйрәнүче фән.

6. Сөйләм культурасы нәрсә ул?

- А) әдәби телнең язма һәм сөйләмә формадагы нормаларын үзләштерү;
- Б) Тел белеменең тел нормаларын өйрәнүче тармагы;
- В) Кешеләрнең әдәпле сөйләшүе;
- Г) А белән Б вариантлары.

7. Матур әдәбият стилинә хас жөмләнә күрсәтегез.

- А) Кулыбызга корал тотарлык көчез барында безне моннан беркем дә әсир, кол итеп алып чыга алмас;
- Б) Куяннар белән кроликларны куяннар семьялыгына кертәләр;
- В) Безнең артык тыйнаклыгыбыз үзезбезне күрсәтергә комачаулап килә торган сәбәпләрнең берседер, мөгаен;
- Г) Өлеге милли тамашада уку алдынгылары да сәхнәгә чыкты.

8. Әсәр дә тибиблик юлыннан китмәсә, һичшиксез шагыйрә булыр иде ул. Шагыйрьлек орлыкларын әнисе салган аның күңеленә. Жөмлөләр нинди стильдә язылган?

- А) Матур әдәбият стилиндә;
- Б) Публицистик стилиндә;

В) Рәсми стильдә;

Г) Фәнни стильдә.

9. Фәнни стильгә хас жөмләне күрсәтегез.

А) Боерык фигыль еш кына алмашлыктан башка кулланыла.;

Б) Ә көннәр, мэхэббәт һәм өмет, хыял һәм сагыш тулы көннәр үтә торды.

В) Ул заманында кызлар арасында өстәл теннисы буенча Мәскәү чемпионы булган, озак вакытлар нәфис гимнастика белән шөгыйльләнгән.

Г) Фатих Кәрим Татарстанның Әлмәт районы Миңлебай авылында туа.

10. Ижтимагый-публицистик стильгә хас жөмләне күрсәтегез.

А) Алма бакчаларында төрле матур гөлләргә кунып, тирән уйларга чумып сайраган сандугач-былбыллар санынча сагындым.

Б) Чагыштыру – сүзне күчерелмә мәгънәдә куллануның иң гади төре.

В) Әмма разведчикларның эшләре беткән, күнелләре тыныч иде, башларына яңыр таммаганга шөкер итә-итә, тыштаы зил-зиләгә игътибарсыз гына гән саталар иде.

Г) Соңыннан кунакларга “Камыр батыр” белән “Буратино” спектакльләре күрсәтелде.

11. Әдәби сөйләмгә куелган таләпләрне дәрәс күрсәтегез.

А) Төгәллек, аңлаемлылык, сафлык, жыйнаклык, аһәңлелек;

Б) Төгәллек, кыскалык, гадилек, терминнарын күбрәк куллану;

В) Төгәллек, әдәбилек, фәннилек;

Г) Төгәллек, синонимнарын, кушма жөмлэләрне күбрәк куллану.

12. Республика хәкүмәте һәм театр әһелләре, моның белән генә чикләнмичә, 1945 елда сугыш тәмамланган көннәрдә, тагын бер театраль уку йорты – Татар дәүләт театр училищесы ачалар. Өзек нинди стильдә язылган?

А) Матур әдәбият телендә;

Б) Публицистика стилиендә;

В) Рәсми стильдә;

Г) Фәнни стильдә.

13. Татар әдәби телендә ничә функциональ стиль бар?

А) 3

Б) 2

В) 5

Г) 4

14. Татар телендә публицистик стильнең беренче яралгылары кайчан барлыкка килгән?

А) XV-XIV гасырларда

Б) XVIII-XIX гасырларда

В) XIII гасырда

Г) XX гасыр башында

15. Публицистиканың шактый таралган, укучыга тиз барып житә торган жанры нинди?

А) Памфлет;

Б) Статья;

В) Фельетон;

Г) Нәсер.

16. Лексик стилистикага караган төркемне күрсәтегезю

А) Чагыштыру, метафора, жанландырулар;

Б) Гипербола, оксеморон, риторик сораулар;

В) Гади сөйләм сүзләре, омоним, синоним сүзләр;

Г) Мәкаль-әйтемнәр, сәнгатьчә тәгъбирләр, фразеологик әйтелмәләр.

17. Грамматик стилистика нәрсәне өйрәнә?

А) Морфологик чараларының, төрле сүз, төркемнәренә стилистик кулланылышы;

Б) Сурәтләнү чараларын;

В) Интонацион чараларын;

Г) Риторик сораулар һәм өндәүләрне.

18. Иртән чалт аяз, кояшлы көн иде. Сабан туе алдыннан Аксыргак авылында гына була торган бәхетле, куанычлы шимбә иртән яралды... Өзк нинди стильдә язылган?

А) Матур әдәбият стилидә;

Б) Публицистика стилидә;

В) Рәсми стильдә;

Г) Фәнни стильдә.

19. “Заркай!” Синең белән бергә уйнап үстек, бер-беребезне сөештек, масаю горуурлығы белән яратыштык. Әйе, мин сине нинди мэхэббэт белән сөйләм, бөтен күңелем белән ышанам, син дә яраттың, ләкин син татар егете, мин чуваш кызы идем. Өзек нинди стильдә язылган?

- А) Матур әдәбият стилиндә;
- Б) Публицистика стилиндә;
- В) Рәсми стильдә;
- Г) Хатлар стилиндә.

20. Кайсы жөмләдә рус теле калькасы түгел?

- А) Яңа еллар котлы булсын!
- Б) Мин сезнең алда бурычлы;
- В) Нинди язмышлар белән?
- Г) Сезгә үз яшегезне биреп булмый.

21. Кайсы сүзтезмә дәрәсрәк?

- А) Авыруның шифасы;
- Б) Даруына күрә шифасы;
- В) Шифасының дәвасы;
- Г) Даруның шифасы.

22. Кайсы жөмләдә гарәп алынмасы дәрәс кулланылмаган?

- А) Иншалла, мәшәкәтле юл артта калды;
- Б) Насып булса, барып житәрбез;
- В) Һәр авыруның дәвасы була;
- Г) Ул сугышта шәһит китте.

23. Кайсы неологизмның мәгънәле дәрәс аңлатылмаган?

- А) ФЭН – кайнар һава агымы ярдәмендә чәч киптерү приборы;
- Б) Кинолог – кинематография белгече;
- В) Триллер – көчле дулкынландыру, куркыту тәсире тудыручы әсәр (китап, фильм һ.б.);
- Г) Анклав – берәр дәүләт территориясе эчендә калган икенче бер дәүләт территориясе.

24. Кайсы рәттәге фразеологизмнарны антоним итеп файдаланып булмый?

- А) Ахирәт дус – жан дошманы;

- Б) Аркылы төшү – юл кую;
- В) Сукыр да күрерлек – сукыр гына күрмәс;
- Г) Уртак тел табу – борчак пешмәү.

25. Татар телендә кайсы пар сүзләр юк?

- А) Мәхәббәт-мәһабәт;
- Б) Зират-зыярәт;
- В) Ахыры-ахры;
- Г) Таләп-тәләп.

26. Кайсы очракта тыныш билгеләре дәрәс куелган?

- А) Бөя бер жиреннән ерылса – китә бирә дә китә бирә икән! (Г.Ибраһимов);
- Б) Бөя бер жиреннән ерылса, китә бирә дә китә бирә икән! (Г.Ибраһимов);
- В) Бөя бер жиреннән ерылса, китә бирә дә китә бирә икән. (Г.Ибраһимов);
- Г) Бөя, бер жиреннән ерылса, китә бирә дә китә бирә икән! (Г.Ибраһимов).

27. Кайсы рәттәге фразеологизмнарны синоним итеп файдаланыпбулмый?

- А) Тамактан үтмәү, тамакка үтмәү;
- Б) Диннән язу, деннән язу;
- В) Өскә салкын су сипкән кебек, башка кайнар су койган күк;
- Г) Сүз йөртү, сүз уйнату.

28. Хаталы сүзтезмәне күрсәтегез.

- А) Таяк сындыру;
- Б) Агач сындыру;
- В) Жеп сындыру;
- Г) Такта сындыру.

29. Тавтология нәрсә ул?

- А) Эчтәлегә белән бер үк фикерне кабатлау;
- Б) Фикерне тел белән әйтеп бирү;
- В) Яңадан, кабат эшләү яки әйтү;
- Г) Төгәлләү, тәмамлау, ахырына житү.

30. Сызыкча аша язылырга тиешле сүзләрне табыгыз.

- А) Биш алты, жиде сизез;

- Б) Күе зәңгәр, артык житди;
- В) Сыек яшел, аеруча ямьле;
- Г) Шундый зур, бик иртә.

II вариант

1. Кайсы жөмлөдә стилистик хата бар?

- А) Тышта ниләр бар икән?
- Б) Храм музейга әверелдерелә.
- В) Шомыртлар чәчәк ата.
- Г) Бәхет дигәннәре шулдыр инде ул!

2. Кайсы сүзтезмә дәрәс тәржемә ителгән?

- А) Тонкое дело – четерекле эш;
- Б) Крупный ученый – эре галим;
- В) Глубокое горе – тирән кайгы;
- Г) Сломанные детали – жимерелгән детальләр.

3. Китапның яки берәр жыентыкның эчтәлегә, әһәмияте турында кыскача аңлатма нәрсә ул?

- А) Аннотация;
- Б) Йомгак;
- В) Эпилог;
- Г) Пролог.

4. Кайсы стиль авторның барлык уй-фикерләрен, телнең бөтен байлыгын чагылдыра, эмоциональ төсмерләргә бай була?

- А) Хатлар стиле;
- Б) Матур әдәбият стиле;
- В) Фәнни стиль;
- Г) Бер стиль дә барсын да чагылдырмый.

5. Стилистика нәрсә ул?

- А) Язучының тел үзенчәлекләрен өйрәнүче фән;
- Б) Төрле язу һәм сөйләү стильләре;
- В) Тел белеменең тел һәм сөйләм стильләрен өйрәнүче бүлегә;

Г) Тел һәм сөйләмнең сурәтләнү чараларын өйрәнүче фән.

6. Сөйләм культурасы нәрсә ул?

А) Әдәби телнең язма һәм сөйләмә формадагы нормаларын үзләштерү;

Б) Тел белеменең тел нормаларын өйрәнүче тармагы;

В) Кешеләрнең әдәпле сөйләшүе;

Г) А һәм Б вариантлары.

7. Кайсы сүзтезмә дөрөс?

А) Янғын күзәтелде;

Б) Авыл кешесе;

В) Костюм-чалбар;

Г) Быелгысы елда.

8. Татар телендә кайсы пар сүзләр юк?

А) Гыйбрәт – гыйбарәт;

Б) Тәкбир- тәгъбир;

В) Хуш – һуш;

Г)Тәэсир-тәкъсир.

9. Кайсы очракта тыгыз билгеләре дөрөс куелган?

А) Иң элек шунысы мәгълүм булды: алар кайтканда көмеш түтәй, альяпкыч итәге белән битен каплап, сәке йөзлегендә елап утыра иде. (Ф.Х.)

Б) Иң элек шунысы мәгълүм булды: алар кайтканда көмеш түтәй альяпкыч итәге белән битен каплап, сәке йөзлегендә елап утыра иде.

В) Иң элек шунысы мәгълүм булды - алар кайтканда, көмеш түтәй, альяпкыч итәге белән битен каплап, сәке йөзлегендә елап утыра иде.

Г) Иң элек шунысы мәгълүм булды: алар кайтканда көмеш түтәй альяпкыч итәге белән битен каплап, сәке йөзлегендә елап утыра иде.

10. Кайсы төркемдәге сүзләрдә стилистик кушымчалар бар?

А) Уенчык, карчык;

Б) Татарча, яшьләрчә;

В) Төерчек, балакай;

Г) Валчык, бушлай.

11. Кайсы неологизмның мәгънәле дәрәс аңлатылмаган.

- А) Вампир – кан эчүче;
- Б) Дисплей - компьютер экраны;
- В) Спикер – спортның бер төре;
- Г) Киллер – заказ буенча үтерүче.

12. Кайсы архаизмның синонимы дәрәс билгеләнмәгән?

- А) Инсан – кеше;
- Б) Ут- үлән;
- В) Хөррият – ирек;
- Г) Гамәли – тырыш.

13. Кайсы пар синоним була алмый?

- А) Төлке – хәйләкәр кеше;
- Б) Кибәк баш – надан;
- В) Ишәк – тырыш кеше;
- Г) Сарык – акылсыз кеше.

14. Кайсы алынмаларның татарча синонимы дәрәс күрсәтелмәгән?

- А) Мемуар – истәлек;
- Б) Анализ – нәтижә;
- В) Темп – тизлек;
- Г) Скульптур – сынчы.

15. Кайсы фразеологизмның русча эквиваленты дәрәс билгеләнмәгән?

- А) Уклау йоткан - аршин проглотил;
- Б) Жиң сызганып – спустя рукава;
- В) Кызыл кар яугач – когда ни горе рак свистнет;
- Г) Исе дә китми – и вое себе ң дуст.

16. Кайсы фразеологизмнар антоним түгел?

- А) Уртақ тел табу – борчак пешмәү;
- Б) Агач кул – куян йөрәкле;
- В) Аркылы төшү – юл кую;

Г) Ахирэт дус – жан дошманы.

17. Кайсы фразеологизмның мәгънәсе дәрәс билгеләнмәгән?

- А) Телгә килү – сөйли башлау;
- Б) Телгә килү – аңга килү;
- В) Телгә килү – ызгышу;
- Г) Телгә килү – уртак фикергә килү.

18. Кайсы фразеологизмның антонимы дәрәс кулланылмаган?

- А) Күз ачып йомганчы – бик акрын;
- Б) Серкәсе су күтәрми – үпкәләми торган;
- В) Саламга ябышу – батырлану;
- Г) Күзгә төтен жибәрү – дәрәсен сөйләү.

19. Ул әүвәл әсәрәнде; аннан сискәнәп китте: моңарча аны камаган дәнъя төрлә төсләрдән, исләрдән, күп санлы әйберләрдә, хәрәкәтләрдән тора иде, шулар кинәт юк булды; колак берни ишетмәс хәлгә киләп, күз алдын тоташ кара пәрдә каплады. Өзек нинди стильдә язылган?

- А) Матур әдәбият стиләндә;
- Б) Публицистика стиләндә;
- В) Рәсми стильдә;
- Г) Хатлар стиләндә.

20. Стилистика фәнә нинди бүлекләрдән тора?

- А) Функциональ стилистика, синтаксик стилистика;
- Б) Грамматик стилистика, лексик стилистика;
- В) Фонетик стилистика, функциональ стилистика, лексик, грамматик стилистика;
- Г) Фонетик стилистика, лексик, грамматик стилистика.

21. “Мин бәйсезлек яратам, үзем генә булуын кулай күрәм. Әмма буйсынмыйм дип әйтү дәрәс тә булмас – чакырган һәр жиргә барам, республиканы тәкъдим итүче чараларда теләп катнашам”. Өзек нинди стильдә язылган?

- А) Матур әдәбият стиләндә;
- Б) Публицистика стиләндә;
- В) Рәсми стильдә;

Г) Хатлар стилиндә.

22. Килеш категориясенең стилистик кулланылышы стилистика фәненең нинди бүлегендә өйрәнелә?

А) Синтаксик стилистика;

Б) Фонетик стилистика;

В) Лексик стилистика;

Г) Грамматик стилистика.

23. “Капма-каршы төшенчәләрне бер-берсенә параллель куя антитезаларның нигезендә ята. Бу алым төрле каршылыкларын, ижтимагый тормыш күренешләрен ачык күзалларга мөмкинлек бирә”. Бу өзек нинди стильдә язылган?

А) Матур әдәбият стилиндә;

Б) Фәнни стильдә;

В) Публицистика стилиндә;

Г) Рәсми стильдә.

24. Татар әдәби телендә фәнни стильнең беренче яралгылары кайчан барлыкка килгән?

А) Болгар чорында;

Б) Алтын Урда чорында;

В) Казан ханлыгы чорында;

Г) XVII гасырда.

25. Рәсми-канцеляри стилинең беренче яралгылары кайчан барлыкка килгән?

А) Болгар чорында;

Б) Алтын Урда чорында;

В) Казан ханлыгы чорында;

Г) XVII гасыр башында.

26. Яңа сүzlәрдән генә торган төркемне билгеләгез.

А) Рейтинг, игонинг;

Б) Индустрия, комсомол;

В) Универмаг, экскаватор;

Г) Район, шәһәр.

27. Гарәп-фарсы телләреннән кергән сүzlәрдән генә торган төркемне билгеләгез.

- А) Газап, микъдар, сэнгать;
- Б) Жимеш, фигыль, тимер;
- В) Йөрәк, хата, камыр;
- Г) Балык, баш, күз.

28. Жөмлэдә кайсы сүз күчерелмә мәгънәдә кулланылган? Салмак кына уйнаклап төшкән яфрак кар да бик ямансу булып күренә (Ш.Маннур).

- А) Салмак;
- Б) Уйнаклап;
- В) Яфрак;
- Г) Ямансу.

29. “Ленин сайлау участогында сайлаулар көне актив һәм оешкан рәвештә үтте” жөмләсендәге стилистик хатыны табыгыз.

- А) Сайлаулар көне – кирәкми;
- Б) Актив – кирәкми;
- В) Оешкан рәвештә – кирәкми;
- Г) Көне – кирәкми.

30. Үз сүзендә нык торучан Соломонида, үз авылларындагы фельдшерлык пунктында эш булмагач, балалары бәләкәй булуга карамастан, Көнтүгеш авылына йөрәп эшли заманында. Бу жөмлэдә нинди хата күзәтелә?

- А) Лексик;
- Б) Морфология;
- В) Синтаксик;
- Г) Фонетик.

ТЕСТЛАР:

1. Стилистика нәрсә ул?

- А) язучының тел үзенчәлекләрен өйрәнүче фән;
- Б) төрле язу һәм сөйләү стильләре;
- В) тел белеменең тел һәм сөйләм стильләрен өйрәнүче бүлеге;
- Г) тел һәм сөйләмнең сурәтләнү чараларын өйрәнүче фән.

2. Кайсы жөмлөдө стилистик хата бар?

А)Бу галстук синең кайсы күлмәген белән барыр икән?

Б)Гомерләр уза икән ул!

В)Дәү әниебезнең урыны жәннәттә булсын!

Ләкин мин боларны кайдан алыым

3. Кайсы сүзтезмә дәрәс тәржемә ителгән?

А)тонкое дело – четерекле эш;

Б)крупный ученый – эре галим;

В)глубокое горе – тирән кайгы;

Г)сломанные детали – жимерелгән детальләр.

4. Кайсы очракта тыныш билгеләре дәрәс куелган?

А)Бөя бер жиреннән ерылса – китә бирә дә китә бирә икән! (Г.Ибраһимов).

Б)Бөя бер жиреннән ерылса, китә бирә дә, китә бирә икән! (Г.Ибраһимов).

В)Бөя, бер жиреннән ерылса, китә бирә дә китә бирә икән! (Г.Ибраһимов).

Г)Бөя бер жиреннән ерылса, китә бирә дә китә бирә икән! (Г.Ибраһимов).

5. Бирелгән жөмлөдә тыныш билгеләрен дәрәс итеп куегыз.

Икенче тапкыр атканда Якуб төзәп тора алмады чөнки гранаталардан соң төзәп торырлык нәрсә дә калмады.(И.Г.)

6) Хәлләрнең аерымлануы өчен кирәк булган төп шартларны санап, мисаллар китерегез.

7) Бирелгән жөмлөдә тыныш билгеләренең куелуын дәрәс аңлаткан фикерне күрсәтегез.

Бүген бакча бик дымлы булганга күрә, алар өй каршындагы бүрәнәгә чыгып утырдылар. (И.Г.)

А)аерымланган сәбәп хәле баш жөмлөдәге ияртүче сүздән ераклашкан;

Б)синтетик иярчен сәбәп жөмлө баш жөмлөдәге ияртүче сүздән ераклашкан;

В)аныклагыч аныкланмыштан соң килгән;

Г)аерымланган рәвеш хәле ияртүче сүздән ераклашкан.

8) Сызык ялгыш куелган жөмлөнә табыгыз.

А)Бүген көн – жылы иде.

Б)”Дәрәстә кемнәр юк?” – дип сорады укытучы.

- В) Өнө киң болыннар, зур урманнар – һәммәсе яшәреп утыралар.
 Г) Зөлфия – дәү әнисенәң оныгы – жәйге каникулны авылда үткәрде.

9) Тиндәш кисәкләр янында...

- А) өтер генә куела;
 Б) өтер, сызык, ике нокта, нокталы өтер куелырга мөмкин.

10. Тезмә кушма жөмлөләр арасына...

- А) өтер генә куела;
 Б) сызык кына куела;
 В) өч тыныш билгесе – өтер, нокталы өтер, сызык куела.

11. Кереш сүз жөмлө ахырында килсә...

- А) аннан соң өтер куела;
 Б) аның алдыннан өтер куела;
 В) ике яктан да өтер белән аерыла.

12. Күп нокта...

- А) текстны матурайту һәм тулыландыру өчен кулланыла;
 Б) цитатада төшереп калдырылган сүзләр (яки жөмлөләр) урынына куела;
 В) ниндидер сәбәп аркасында сөйләмнәң әйтәләр бәтмәвен күрсәтү өчен дә куела.

Критерии оценивания тестовых заданий

Итоговое тестирование проводится по завершению изучения студентами модуля. Тестирование рассчитано на временной промежуток от 45 до 90 минут (в зависимости от количества тестовых заданий). Тестовые задания выполняются индивидуально без использования вспомогательных учебных материалов. При выполнении тестов достаточно указать вариант правильного ответа (один) без дополнительных комментариев. Критерии оценки:

Критерии оценки эссе и контрольных работ:	
5 баллов	91-100 % правильных ответов
4 балла	81-90 % правильных ответов
3 балла	61-80 % правильных ответов
2 балла	41-60 % правильных ответов
0 балл	0-40 % правильных ответов

Перевод оценки из 100-балльной в четырехбалльную производится следующим образом:

- отлично – от 80 до 110 баллов (включая 10 поощрительных баллов);
- хорошо – от 60 до 79 баллов;
- удовлетворительно – от 45 до 59 баллов;
- неудовлетворительно – менее 45 баллов.

5.1. Перечень основной и дополнительной учебной литературы, необходимой для освоения дисциплины

1. Курбатов Х.Р. Татар теленең лингвистик стилистикасы һәм поэтикасы. – Казан: Мәгариф, 2002. -199 б.

б) дополнительная литература

1. Каримова З.С. Татар теленең практик стилистикасы/ Парктикум. - Уфа: РИЦ БашГУ, 2014
2. Хаков В.Х. Стилистика һәм сүз сәнгате / В.Х.Хаков. – Казан: Татарстан китап нәшрияты, 1979. – 158б.

5.2. Перечень ресурсов информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» и программного обеспечения, необходимых для освоения дисциплины

Дисциплина сопровождается соответствующей учебно-методической документацией и материалами, в т.ч. дидактическими. Ее содержание представляется в сети Интернет или локальной сети вуза (факультета). Обучающимся должна быть обеспечена возможность оперативного обмена информацией с отечественными и зарубежными вузами, предприятиями, организациями и научными учреждениями, обеспечен доступ к современным профессиональным базам данных, информационным справочным и поисковым системам, включая материалы электронных энциклопедий (Википедия, Кругосвет и др.), сайтов, в частности:

<http://www.gramota.ru>

<http://www.gramota.ru/slovari/online>

6. Материально-техническая база, необходимая для осуществления образовательного процесса по дисциплине

Наименование специальных* помещений и помещений для самостоятельной работы	Оснащенность специальных помещений и помещений для самостоятельной работы	Перечень лицензионного программного обеспечения. Реквизиты подтверждающего документа
<p>1. <i>учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа:</i> аудитория № 408 (главный корпус), аудитория № 417 (главный корпус), аудитория № 419 (главный корпус).</p> <p>2. <i>учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа:</i> аудитория № 401 (главный корпус), аудитория № 419 (главный корпус), аудитория № 417(главный корпус), аудитория № 408 (главный корпус), аудитория № 410 (главный корпус),</p> <p>3. <i>учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций:</i> аудитория № 401 (главный корпус), аудитория № 417(главный корпус), аудитория № 422 (главный корпус), аудитория № 410 (главный корпус).</p> <p>4. <i>учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации:</i> аудитория № 419 (главный корпус), аудитория № 410 (главный корпус), аудитория № 422 (главный корпус), аудитория № 312 (главный корпус).</p> <p>5. <i>помещения для самостоятельной работы:</i> Читальный зал № 1 (главный корпус)</p> <p>6. <i>помещения для хранения и профилактического обслуживания учебного оборудования:</i> аудитория № 334 (главный корпус)</p>	<p>Аудитория № 401 Учебная мебель, доска; шкаф</p> <p>Аудитория № 408 Учебная мебель, доска</p> <p>Аудитория № 419 Учебная мебель, доска, шкаф</p> <p>Аудитория № 417 Учебная мебель, доска; экран настенный Classic Solution (1 шт.) модель W 243x182/3 MW-SO/W; проектор мультимедийный EPSON EB-X31 (1 шт.)</p> <p>Аудитория № 312 Учебная мебель, интерактивная доска SMART с проектором V25 – 1 шт., 12 компьютеров – системный блок USN Quad Core 3,2 GHz Gb / Hdd 500 Gb / H 81 / TX 450 W / мышь USB / LSD монитор 1,5" / Vin 10 Pro.</p> <p>Аудитория № 422 Лаборатория информационных технологий Учебная мебель, 10 компьютеров – системный блок PowerCool 4ядра 3,5 GHz/ DDR4 8 Gb/ HDD 1Tb/ DVD-RW 450W/ клавиатура USB/ мышь USB /LCD монитор 21,5".</p> <p>Аудитория № 410 Лаборатория информационных технологий Учебная мебель, доска, 15 компьютеров – системный блок USN Quad Core 3,2 GHz Gb / Hdd 500 Gb / H 81 / TX 450 W / мышь USB / LSD монитор 1,5" / Vin 10 Pro.</p> <p>Читальный зал № 1 Учебная мебель, стенд по пожарной безопасности, моноблоки стационарные – 5 шт, принтер – 1 шт., сканер – 1 шт.</p> <p>Аудитория № 334 Учебная мебель, доска; шкаф</p>	<p>1. Windows 8 Russian. Windows Professional 8 Russian Upgrade. Договор № 104 от 17.06.2013 г., лицензия - бессрочная</p> <p>2. Microsoft Office Standard 2013 Russian. Договор № 114 от 12.11.2014 г., лицензия – бессрочная.</p> <p>3. Система централизованного тестирования БашГУ (Moodle) http://www.gnu.org/licenses/gpl.html http://rusgpl.ru/rusgpl.pdf</p>

Перечень договоров ЭБС (за период, соответствующий сроку получения образования по ООП)

Учебный	Наименование документа с указанием реквизитов	Срок действия

год		документа
	Договор на ЭБС «Университетская библиотека онлайн» между БашГУ и «Нексмедиа» № 847 от 03.09.2018	С 01.10.2018 по 30.09.2019
	Договор на ЭБС между БашГУ и издательством «Лань» № 848 от 03.09.2018	С 01.10.2018 по 30.09.2019
	Соглашение на бесплатные коллекции в ЭБС между БашГУ и издательством «Лань» № 961 от 01.10.2018	С 01.10.2018 по 30.09.2019
	Договор на доступ к электронным научным периодическим изданиям между БашГУ и РУНЭБ № 1262 от 11.12.2018	С 11.12.2018 по 31.12.2019
	Договор на БД диссертаций между БашГУ и РГБ № 095040040 от 27.02.2019	С 27.02.2019 по 26.02.2020

Наименование документа	Наименование документа (№ документа, дата подписания, организация, выдавшая документ, дата выдачи, срок действия)
Заключения, выданные в установленном порядке органами, осуществляющими государственный пожарный надзор, о соответствии зданий, строений, сооружений и помещений, используемых для ведения образовательной деятельности, установленным законодательством РФ требованиям	<p>1. Заключение № 13/02 о соответствии (несоответствии) объекта защиты обязательным требованиям пожарной безопасности от 29.01.2016 г. выдан Главным управлением МЧС России по Республике Башкортостан Управлением надзорной деятельности и профилактической работы.</p> <p>2. Заключение № 16/02 о соответствии (несоответствии) объекта защиты обязательным требованиям пожарной безопасности от 29.01.2016 г., выдан Главным управлением МЧС России по Республике Башкортостан Управлением надзорной деятельности и профилактической работы.</p> <p>3. Заключение № 17/02 о соответствии (несоответствии) объекта защиты обязательным требованиям пожарной безопасности от 29.01.2016 г., выдан Главным управлением МЧС России по Республике Башкортостан Управлением надзорной деятельности и профилактической работы.</p> <p>4. Заключение № 18/02 о соответствии (несоответствии) объекта защиты обязательным требованиям пожарной безопасности от 29.01.2016 г., выдан Главным управлением МЧС России по Республике Башкортостан Управлением надзорной деятельности и профилактической работы.</p>
Документы, подтверждающие соответствие мест и помещений действующим санитарно-эпидемиологическим правилам и нормам	Санитарно-эпидемиологическое заключение № 02.БЦ.01.000.М.001102.11.17 от 22.11.2017 г. выдан Федеральной службой по надзору

в сфере защиты прав потребителей и благополучия человека Управлением Роспотребнадзора по Республике Башкортостан.

Приложение 1

ФЕДЕРАЛЬНОЕ МИНОБРНАУКИ РОССИИ
ФГБОУ ВО «БАШКИРСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ»

СОДЕРЖАНИЕ РАБОЧЕЙ ПРОГРАММЫ

дисциплины Стилистика и культура речи татарского языка на _____ 5 _____ семестр
(наименование дисциплины)

Рабочую программу осуществляют:	2 (ЗЕТ)
Количество часов по учебному плану	72
Контактная работа	36, 2
Лекционных занятий	18
Практических занятий	18
	самостоятельная работа студентов _____ 35,8 _____
	ФКР _____ 0,2 _____

Вид работы	Объем дисциплины
Общая трудоемкость дисциплины (ЗЕТ / часов)	
Учебных часов на контактную работу с преподавателем:	36,2
Лекций	18
практических/ семинарских	18
Лабораторных	0
других (групповая, индивидуальная консультация и иные виды учебной деятельности, предусматривающие работу обучающихся с преподавателем)	
Учебных часов на самостоятельную работу обучающихся (СРС)	35,8

включая подготовку к экзамену/зачету	
--------------------------------------	--

Форма(ы) контроля:
экзамен 5 семестр

№ п / п	Тема и содержание	Форма изучения материалов (лекции, практические занятия, семинарские занятия, лабораторные работы, самостоятельная работа)	Кол-во часов аудитор. Работы	Основная и дополнительная литература, рекомендуемая студентам	Задания по самостоятельной работе студентов в с указанием литературы, номеров задач	Количество часов в самостоят. работы	Форма контроля самостоятельной работы студентов (коллоквиумы, контрольные работы, компьютерные тесты и т.п.)
1	2	3	4	8	9	10	11
1	Предмет и задачи курса «Стилистика и культура татарской речи» .	ЛК	1 ч.	I. 1. 16-11; II.2.7-10; 11.1. 3-18;	Написать конспект	2 ч.	Проверка конспектов
2	Лексико-стилистические особенности слова. Стилистически нейтральные слова. Многозначные слова. Стилистические особенности заимствованных слов. Синонимия в лингвостилистике. Лексические нормы. Требование смысловой точности и многозначность татарского слова. Появление новых значений и ненормативное словоупотребление. Заимствования в современной речи. Нормативная сочетаемость слов. Фразеология как компонент речевой культуры. Новая фразеология и ее использование.	ЛК ПК	2 ч. 2ч	I.1.69 -91; 11.3. 17-29.	Дополнить лекцию. Письменная работа: Подготовить краткие сообщения по нескольким типам словарей (толковые , терминологические, фразеологические, орфографические, диалектологические, и др.), сделать анализ нескольких их словарных статей выбранного словаря,	4 ч.	Подготовка к семинару Опрос. Проверка конспектов. Проверка письменных работ.

					выписать примеры		
3	Фонетико-стилистические особенности слова. Фоностилистика и ее проблемы. Нормы орфоэпии.	ЛК ПК	1 ч. 1ч.	I. 157-164, 11.2. 33-45; 11.1.33-35;	Изучение тем. Подготов ка к семинару.	2 ч.	Подготовка докладов и презентаций
4	Грамматическая стилистика. Стилистические особенности частей речи. Грамматические ошибки в речи.	ЛК ПЗ	2 ч. 2ч. .	I. 109-117; 11.2.54- 68;11.1.27- 39	Изучение темы. Подготов ка к семинару.	2 ч.	Работа с литературой
5	Функциональные стили современного татарского литературного языка. Разговорный стиль. Функция разговорного стиля. Особенности разговорного стиля.	ЛК ПЗ	1 ч. 1ч.	I. 24-26; 11.1. 23-27, 28-33;	Изучение темы. Подготов ка к семинару. Написать реферат «Стиль и публицистические ошибки районной газеты»	4 ч.	Проверка и защита рефератов
6	Научный стиль. Фонетические. Лексические особенности научного стиля. Грамматические особенности научного стиля. Жанры научного стиля.	ЛК ПЗ	1 ч. 1ч	I.28 -30; 11.2. 71-76;	Доклады : Специфические черты научного стиля	2 ч.	Подготовка докладов и презентаций
7	Официально-деловой стиль. Грамматические особенности официально-делового стиля. Разновидности официально-делового стиля.	ЛК ПР	2 ч. 2 ч	I.33-66; 11.2.79- 84;11.1. 23- 39;	Конспекты: Составление деловых бумаг (заявление, протокол и др.)	2 ч.	Проверка письменных работ Тестирование.
8	Публицистический стиль. Жанры публицистического стиля. Грамматические особенности публицистического стиля.	ЛК ПЗ	2 ч. 2ч	I.30- 32;11.2.85- 90;	Изучение тем. Подготов ка к семинару.	4 ч.	Работа с литературой Проверка конспектов

9	Художественный стиль. Формы художественного стиля.	ЛК ПЗ	1ч 1ч	I.48-66; 11.1.35-39; 11.2.91-97;	Анализируют стилистические особенности какого-нибудь рассказа	4ч.	Выступления студентов
10	Татарский речевой этикет и культура общения. Нормы современной татарской речи. Орфоэпические нормы. Стили произношения. Нормы ударения.	ЛК ПЗ	1 ч. 2 ч.	I.24-29; 11.2.99-103;	Дополнить лекцию. Подготовка к семинару.	2ч.	Опрос Проверка конспектов. Проверка письменных работ
11	Стилистическая окраска языковых средств.	ЛК ПЗ	2 ч. 2	I.31-41; 11.2.104-108:	Дополнить лекцию. Подготовка к семинару.	4 ч.	Работа с литературой Проверка конспектов
12	Синтаксические нормы татарского языка. Вариантность в форме управления. Вариантность в форме согласования. Нормативное употребление предлогов.	ЛК ПЗ	2 ч. 2	I.128-155; 11.2.110-123.	Дополнить лекцию. Тестирование. Подготовка к зачету	4ч.	Работа с литературой Тестирование

Рейтинг-план дисциплины

«Стилистика и культура речи татарского языка»

(название дисциплины согласно рабочему учебному плану)

направление Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки, направленности :»Татарский язык и литература» «Русский язык»)

курс 3, семестр 5-й 2020 /2021 уч. г.

Количество часов по учебному плану 72, в т.ч. аудиторная работа 36, 2, самостоятельная работа 35, 8

Преподаватель: Каримова З.С., к.ф.н., доцент

(Ф.И.О., ученая степень, ученое звание)

Кафедра: татарской филологии и культуры

Виды учебной деятельности студентов	Баллы	
	Минимальны й	Максимальны й
Модуль 1. Стилистическая система языка в современном татарском языке. (35 баллов)		
Текущий контроль	0	20
1. Работа на практических занятиях	0	10
2. Выполнение домашних заданий	0	10
Рубежный контроль	0	15
1. Письменная контрольная работа	0	15
Модуль 2. Татарский речевой этикет и культура общения. Стилистические нормы и вариативность (35 баллов).		
Текущий контроль	0	30
1. Работа на практических занятиях	0	10
1. Выполнение домашних заданий	0	10
3. Творческая работа		10
Рубежный контроль	0	15
1. Письменная контрольная работа	0	15
Итоговый контроль	0	20
1. Зачет	0	20
Поощрительные баллы	0	10
1. Публикация статей / Подготовка тестов	0	5
2. Выступление на студенческой научной конференции	0	5

ИТОГО	0	110

Утверждено на заседании кафедры татарской филологии и культуры

Протокол №10 от «15» июня 2018 г.

Зав. кафедрой _____ /Шайхулов А.Г. /

Преподаватель _____ / Каримова З.С.

Утверждено на заседании кафедры татарской филологии и культуры

Протокол № 10 от « 15 » июня 2018 г.

Зав. кафедрой _____ / А.Г.Шайхулов /

Преподаватель _____ / Каримова З.С.

